

**Liceum Ogólnokształcące
im. K. K. Baczyńskiego
w Nowej Soli**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZY
EDUKACJA PROZDROWOTNA**

**Nowa Sól
rok szkolny 2010/2011**

- I. Założenia podstawowe Szkolnego Programu Wychowawczego
- II. Cele wychowawcze
- III. Operacjonalizacja celów
- IV. Metody wychowawcze, środki działania, system kar i nagród
- V. Tworzenie zadań wychowawczych
 - Zadania nauczyciela
 - Zadania wychowawcy
 - Zadania rodziców
 - Zadania samorządu szkolnego
 - Wzorzec absolwenta
- VI. Harmonogram działań wychowawczych
 - Działania wychowawcze w roku szkolnym 2010/2011
 - Współpraca z rodzicami
 - Współpraca ze środowiskiem lokalnym
- VII. Metody ewaluacji i zasady monitorowania efektywności programu
- VIII Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją

I. ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE

1. Celem Szkolnego Programu Wychowawczego jest sprecyzowanie treści o charakterze wychowawczym oraz ich opis.
2. Głównym założeniem jest wspomaganie rozwoju ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, fizycznym, moralnym i duchowym. Szczególnym zadaniem będzie tutaj wspomaganie uczniów w procesie kształtowania własnej, samosterownej osobowości (dojrzałego, odpowiedzialnego za własne działania oraz otwartego na drugą osobę człowieka), a także wspomaganie działalności wychowawczej rodziców bądź opiekunów prawnych.
3. Wszelkie działania wychowawcze są zgodne z ideą podmiotowości ucznia w procesie wychowawczym.
4. Wszyscy pracownicy szkoły są równocześnie wychowawcami poprzez swoją osobowość oraz zachowanie.
5. Realizacji zaproponowanych treści i działań podejmują się wszyscy członkowie społeczności szkolnej, szczególnie wychowawcy i nauczyciele.
6. Niniejszy program corocznie zatwierdza Rada Pedagogiczna (przed rozpoczęciem roku szkolnego) - po konsultacji i naniesieniu odpowiednich poprawek.

II. CELE WYCHOWAWCZE

1. Wspomaganie procesu wychowania realizowanego przez środowisko rodzinne oraz lokalne, a także wspieranie ucznia w jego rozwoju osobowym.
2. Nadrzędnym zadaniem wychowania w szkole jest kształtowanie człowieka zdolnego do świadomych i samodzielnych osądów i działań, otwartego na nowe treści oraz kształtującego własną świadomość moralną.
3. Istotnym zadaniem jest wdrożenie młodzieży do respektowania norm społecznych oraz uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez wyposażenie jej w odpowiednie predyspozycje i ukształtowanie pożądanych cech charakteru.
4. Szczególnym wyzwaniem dla całej społeczności szkolnej jest ukierunkowanie młodego człowieka na działania mające na celu ukształtowanie jego dojrzałej osobowości, której wyznacznikami są:
 - umiejętność określenia własnej tożsamości,
 - umiejętność tworzenia koncepcji własnego życia i umiejętność jej realizacji,
 - poszanowanie mienia wspólnego,
 - poszanowanie obowiązujących norm społecznych, wartości uniwersalnych i ogólnoludzkich,
 - poszanowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego,
 - tolerancja,
 - poszanowanie praw i wolności własnej oraz innych,
 - dostrzeganie konieczności pracy nad cechami wolicjonalnymi (pracowitość, konsekwencja, odpowiedzialność, wytrwałość),
 - umiejętność prowadzenia zdrowego stylu życia,
 - umiejętność zdrowego i kulturalnego wypoczynku.

III. OPERACJONALIZACJA CELÓW.

Cele i zadania Oczekiwane zmiany	Wskaźniki efektów Orientacja w odniesionych sukcesach	System ewaluacji Sposób i czas zbierania informacji do oceny efektów.
1. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat norm postępowania obowiązujących w szkole oraz w środowisku społecznym.	1. Znajomość i respektowanie obowiązujących norm przez uczniów można będzie oszacować na podstawie obserwacji i wyników przeprowadzonych ankiet	1. Diagnoza wstępna – początek października ankieta dotycząca znajomości dokumentów szkolnych przez uczniów Diagnoza końcowa - marzec. Ewaluacja zostanie dokonana na podstawie porównania wyników obu ankiet
2. Stabilność jakości funkcjonowania uczniów w procesie edukacyjnym, ewentualnie dążenie do jej poprawy (w przypadkach tego wymagających).	2. Wskaźnikiem będzie ilościowe określenie frekwencji klasy, ilości spóźnień (z uwzględnieniem jednostek wymagających interwencji wychowawczej).	2. Analiza comiesięczna frekwencji, śródroczna oraz na zakończenie roku szkolnego.
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego i twórczego spędzania czasu wolnego.	3. Wzrost liczby uczestników w różnych formach aktywności, w szkole i poza szkołą.	3. Diagnoza wstępna uczestnictwa uczniów w określonych formach aktywności (wywiad prowadzony przez wychowawców). Diagnoza końcowa - porównanie ilościowe z sytuacją wyjściową.
4. Włączenie rodziców do współpracy w procesie wychowawczym, wymiana informacji z rodzicami oraz ich pedagogizacja.	4. Wzrost frekwencji rodziców na zebraniach; częstotliwości kontaktów indywidualnych ze szkołą; wzrost kompetencji wychowawczych rodziców.	4. Analiza frekwencji na proponowanych spotkaniach oraz obserwacja prowadzona przez wychowawców.

<p>5. Dostarczanie młodzieży pozytywnych wzorców i właściwych podstaw do tworzenia własnych hierarchii wartości. Kształtowanie umiejętności twórczego myślenia oraz kierowania samowychowaniem.</p>	<p>5. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, organizacjach młodzieżowych. Zmiana zachowań uczniów oraz ich poglądów. Wzrost twórczych inicjatyw mających na celu dojrzałe stanowienie o sobie samym.</p>	<p>5. Obserwacja nauczycieli oraz rozmowy z uczniami. Analiza działań podejmowanych przez młodzież dokonywana po I semestrze i na koniec roku szkolnego.</p>
<p>6. Kształtowanie umiejętności, przeciwstawiania się negatywnym wpływom otoczenia (złe wzorce kultury masowej oraz zagrożenia takie jak narkomania, alkoholizm, niktynizm, prostytutka etc.)</p>	<p>6. Tworzenie młodzieżowych grup liderów. Wzrost obiektywnego spojrzenia uczniów na wzorce płynące z otoczenia.</p>	<p>6. Obserwacja, udział uczniów w działaniach pomocowych (analiza ilościowa) oraz rozmowy z uczniami.</p>

IV. METODY WYCHOWAWCZE, ŚRODKI DZIAŁANIA, SYSTEM KAR I NAGRÓD

1. Metody wychowawcze

a) indywidualne

- metoda nagradzania (mechanizmem zmiany jest tutaj warunkowanie),
- metoda karania (mechanizm zmiany - warunkowanie),
- metoda modelowania (zmiany wynikają z uczenia się poprzez obserwację),
- metoda perswazji (uczenie się poprzez przekaz słowny),
- metoda zadaniowa (zmiany wynikają z uczenia się poprzez działanie).

b) grupowe

- modyfikacja odniesienia porównawczego tj. technika ustalania składu grupy oraz eksponowania grup odniesienia.
- modyfikacja nacisku grupowego tj. technika zbiorowego nagradzania i karania oraz techniki współzawodnictwa grupowego.

c) modyfikujące normy, role społeczne oraz kulturowy wzorzec życia

- technika arbitralnego stanowienia ról i norm,
- technika decyzji grupowej,
- technika pobudzenia wynalazczości kulturowej.

2. Środki działania

- realizacja zadań wychowawczych szkoły na wszystkich przedmiotach,
- działania wychowawcze podejmowane przez wychowawcę klasowego,
- praca w szkolnych kołach zainteresowań oraz na zajęciach pozalekcyjnych organizowanych we współpracy ze środowiskiem lokalnym,
- pedagogizacja rodziców (zebrania, spotkania ze specjalistami, warsztaty),
- spotkania i konsultacje indywidualne z rodzicami,

- system informacji szkolnej,
- rozmowy indywidualne z uczniami,
- imprezy i uroczystości szkolne, apele okolicznościowe,
- apele porządkowe (informacyjne)
- działalność pedagoga i psychologa szkolnego,
- działalność biblioteki szkolnej,
- działalność pracowni internetowej,
- działalność Samorządu Uczniowskiego,
- współpraca z Radą Rodziców oraz środowiskiem lokalnym,
- wycieczki klasowe,
- funkcjonowanie Statutu Szkoły,
- wystawy osiągnięć uczniów (artystycznych, sportowych, przedmiotowych i innych)
- działalność Rzecznika Praw Ucznia.

3. System kar i nagród

a) zasady przyznawania kar i nagród

- o zastosowaniu wobec ucznia kary bądź nagrody decyduje (w zależności od rodzaju kary i nagrody): dyrekcja, rada pedagogiczna, wychowawca klasy, nauczyciel przedmiotu, opiekun zajęć nadobowiązkowych, samorząd uczniowski. Dodatkowo z wnioskiem o ukaranie bądź nagrodzenie ucznia może wystąpić: samorząd klasowy, inni uczniowie, pracownik szkoły.
- nagrody przyznaje się za różnego rodzaju pozytywne zachowania m.in. szczególne osiągnięcia w nauce, działalność na rzecz szkoły i jej społeczności.
- kary stosuje się wobec niezgodnego z regulaminem szkolnym postępowania ucznia. W szczególnych przypadkach przed zastosowaniem konkretnej kary należy zasięgnąć opinii psychologa PPP lub lekarza psychiatry.
- w procesie karania obowiązuje zasada stopniowania środków wychowawczych. Uczeń ma prawo do pisemnego odwołania się od kary, w terminie 10 dni, do jednostki wyższej niż ta, która kary udzieliła.

b) procedura wychowawcza w przypadku konieczności zastosowania kary

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela (który pierwszy zetknął się z problemem) z uczniem. Rozmowa nauczyciela z uczniem, dotycząca problemowego zachowania, musi zostać odnotowana w dzienniku danego zespołu klasowego.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem. Rozmowa ta powinna zostać odnotowana w dzienniku klasowym.
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami bądź opiekunami dziecka (bezpośrednia lub telefoniczna). Dowodem odbycia takiej rozmowy powinien być wpis w dzienniku.
4. Skierowanie ucznia na rozmowę wychowawczą do pedagoga szkolnego.
5. Skierowanie ucznia na rozmowę wychowawczą z dyrekcją.
6. Wezwanie rodziców do szkoły na rozmowę z udziałem dyrekcji, pedagoga szkolnego i wychowawcy w celu poinformowania o możliwości

wnioskowania o podjęcie działań administracyjnych do skreślenia z listy uczniów włącznie.

7. Poinformowanie o skreśleniu z listy uczniów.

c) nagrody

1. Uczeń otrzymuje nagrody za :

- a. rzetelną naukę i wzorowe zachowanie w szkole i poza nią,
- b. wyróżniającą pracę w różnych dziedzinach na rzecz szkoły i środowiska,
- c. znaczące osiągnięcia w konkursach (w tym konkursach przedmiotowych oraz organizowanych przez szkołę jak np. konkurs na klasę o najwyższej frekwencji), zawodach, turniejach.

2. Nagrody indywidualne:

- a. pochwała wychowawcy na forum klasy,
- b. pochwała wychowawcy na zebraniu z rodzicami,
- c. pochwała dyrektora liceum na forum szkoły podczas apelu ,
- d. przyznanie dodatkowych punktów przy ocenianiu zachowania,
- e. dyplom uznania,
- f. list gratulacyjny dla wyróżniających się absolwentów,
- g. list pochwalny do rodziców,
- h. nagroda książkowa,
- i. nagroda rzeczowa.

3. Nagrody pieniężne lub rzeczowe, indywidualne i zbiorowe na wniosek wychowawcy klasy, samorządu szkolnego lub dyrektora liceum przyznawane są z funduszy Rady Rodziców szkoły.

4. Uczeń może otrzymać następujące kary za nieprzestrzeganie norm i zasad obowiązujących ucznia Liceum Ogólnokształcącego:

- a. upomnienie lub nagana wychowawcy klasy,
- b. upomnienie lub nagana dyrektora liceum na forum klasy,
- c. upomnienie lub nagana dyrektora liceum udzielona na forum szkoły podczas apelu,
- d. przyznanie punktów ujemnych przy ocenianiu zachowania,
- e. praca społeczna na rzecz szkoły w godzinach wolnych od zajęć lekcyjnych w porozumieniu z rodzicami ucznia,
- f. odebranie prawa:

- uczniowi – do uczestniczenia w wycieczce, imprezie klasowej, szkolnej,
- klasie – do zorganizowania wycieczki, imprezy klasowej, uczestnictwa w imprezie szkolnej,
- g. kary udzielane przez nauczyciela w przypadku, gdy uczeń dezorganizuje lekcję poprzez swoje zachowanie:
 - odebranie uczniowi jednorazowo lub na stałe prawa udziału w zajęciach, o ile są one nieobowiązkowe,
 - zlecenie uczniowi dodatkowej pracy z przedmiotu lub przygotowanie materiałów dodatkowych do wykorzystania na lekcjach następnych – z następstwem wystawienia oceny z wykonanego zadania,
- h. zawieszenie w prawach ucznia po wcześniejszym ustaleniu tego przez komisję opiekuńczo wychowawczą (Dyrektor, pedagog, wychowawca, rodzic/opiekun prawny ucznia),
- i. przeniesienie do innej szkoły,
- j. skreślenie z listy uczniów.

V. TWORZENIE ZADAŃ WYCHOWAWCZYCH

Powodzenie w rozwoju młodego człowieka można osiągnąć wyłącznie w wyniku współpracy wszystkich osób zainteresowanych dobrem ucznia.

Skuteczność procesu wychowawczego jest rezultatem odpowiedniego wypełniania zadań przez nauczycieli, wychowawców, rodziców oraz samych uczniów. Należy zatem określić zadania im przysługujące.

A. Zadania nauczyciela

1. Przestrzeganie zasady podmiotowości ucznia w procesie dydaktycznym.
2. Kształtowanie atmosfery życzliwości, tolerancji, wzajemnego szacunku. Nauczyciel nie może jednak rezygnować ze stawianych wymagań.
3. Uświadamianie uczniom życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
4. Zachowywanie neutralności światopoglądowej.
5. Wprowadzanie do programu dydaktycznego elementów programu wychowawczego szkoły.
6. Zgłaszanie wniosków dotyczących działań służących realizacji celów wychowawczych.
7. Podejmowanie działań na rzecz tworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów.
8. Indywidualnie podchodzenie do ucznia, ze zrozumieniem i poszanowaniem jego godności.
9. Dostarczanie uczniom pozytywnych wzorców zachowań oraz reagowanie na przejawy braku kultury, zachowania niezgodne z regulaminem, łamanie zasad i norm współżycia społecznego (w szkole i poza jej terenem).
10. Wykorzystywanie pomocy naukowych i środków dydaktycznych.
11. Dbłość o skuteczne przekazywanie wiedzy.
12. Zastosowanie interesujących i nowoczesnych metod nauczania.
13. Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji, wypowiedziania się uczniów oraz efektywnego uczenia się.
14. Dbłość o rozwój zainteresowań uczniów.
15. Zapobieganie pogłębianiu się problemów edukacyjnych uczniów poprzez indywidualne podejście do uczniów wykazujących trudności w nauce.
16. Umiejętne planowanie pracy na lekcji (powtórzenie, odpytanie, omówienie tematu bieżącej lekcji).
17. Wygospodarowanie czasu na ponowne (jeśli zajdzie taka potrzeba) wyjaśnienie uczniom niezrozumiałych kwestii.
18. Dyspozycyjność dla uczniów i rodziców (stała możliwość kontaktu w konkretnym terminie).

19. Utrzymywanie kontaktu z wychowawcami klasowymi. Informowanie wychowawców o trudnościach z uczniami danego zespołu klasowego oraz wypełnianie na bieżąco dokumentacji w celu nie utrudniania wychowawcy oddziaływania na uczniów danego zespołu klasowego.

B. Zadania wychowawcy

1. Opracowywanie na podstawie Szkolnego Programu Wychowawczego oraz Szkolnego Programu Profilaktyki własnego planu pracy wychowawczej, realizowanego na bieżąco w pracy z uczniami, jak i we współpracy z rodzicami
2. Uczestnictwo w wydarzeniach ważnych dla klasy.
3. Prowadzenie wymaganej dokumentacji klasowej.
4. Systematyczna analiza funkcjonowania, postępów w nauce i frekwencji poszczególnych uczniów, podejmowanie wysiłków zmierzających do poprawy funkcjonowania uczniów.
5. Zawieranie z uczniami którzy opuścili bez usprawiedliwienia od 5 do 35 godzin zajęć lekcyjnych kontraktów oraz informowanie o zaistniałej sytuacji rodziców/ opiekunów prawnych uczniów. (Zgodnie z procedurami zawartymi w Szkolnym Programie Profilaktyki),
6. Współpraca z innymi nauczycielami, pedagogiem, pielęgniarką szkolną w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych.
7. Współpraca z rodzicami
8. Wdrażanie młodzieży do kształtowania dojrzałej osobowości.
9. Dbłość o podjęcie przez uczniów działań w procesie samowychowania.
10. Ustalanie ocen z zachowania (zgodnie z systemem zawartym w Statucie Liceum Ogólnokształcącego).
11. Występowanie z wnioskiem o nagrodzenie lub ukaranie ucznia
12. Inspirowanie do organizowania i podejmowania różnego rodzaju inicjatyw kulturalnych na terenie szkoły oraz do uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska.

C. Zadania rodziców

1. Współpraca ze szkołą w zakresie realizacji założeń wychowawczych.
2. Zapoznanie z terminarzem zebrań z rodzicami oraz obowiązek uczestnictwa w zebraniach.
3. Regularny kontakt ze szkołą w przypadku, gdy dziecko wykazuje trudności wychowawcze bądź edukacyjne.
4. Podejmowanie odpowiednich działań służących rozwiązywaniu w/w problemów.
5. Obowiązek konsultacji z wychowawcą w przypadku niemożności uczestnictwa w zebraniu.
6. Sprawdzanie autentyczności usprawiedliwień przedkładanych przez dziecko.
7. Kształtowanie właściwego stosunku dziecka do szkoły, jej pracowników i obowiązków szkolnych.
8. Prawo zgłaszania opinii na temat pracy szkoły oraz propozycji działań służących realizacji założeń wychowawczych.
9. Dbłość o podnoszenie własnych kompetencji wychowawczych.
10. Dostarczanie dziecku właściwych wzorców postępowania.
11. Zainteresowanie dla spraw i problemów dziecka.
12. Dbłość o właściwą atmosferę wychowawczą w środowisku pozaszkolnym.

D. Zadania Samorządu Szkolnego

1. Inicjowanie działalności uczniowskiej.
2. Opiniowanie dokumentacji szkolnej, zgłaszanie wniosków dotyczących ewentualnych w niej zmian.
3. Podejmowanie działań służących realizacji zadań wychowawczych szkoły.
4. Współorganizacja i koordynacja przygotowań imprez szkolnych objętych kalendarzem imprez.
5. Odpowiedzialność za przekazywanie na bieżąco informacji z życia szkoły całej społeczności uczniowskiej.
6. Odpowiedzialność za zbieranie informacji na wskazane tematy od pozostałych uczniów.
7. Współodpowiedzialność za wizerunek szkoły i jej wygląd.
8. Stanowienie wzorów postaw i zachowania dla pozostałych uczniów.
9. Pomoc w przygotowywaniu apeli porządkowych/informacyjnych oraz w prowadzeniu konkursu na klasę o najlepszej frekwencji,

Samorząd Szkoły stanowią reprezentanci wszystkich klas (I, II oraz III), podlegający wyznaczonemu przez Radę Pedagogiczną opiekunowi.

E. Wzorzec absolwenta

Szkoła kształtuje sylwetkę dojrzałego absolwenta, który:

- a) samodzielnie funkcjonuje w otaczającym go świecie, którego zasady działania zna i rozumie. Z pozytywnym nastawieniem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości.
- b) jest otwarty życzliwy i uczynny, łatwo nawiązuje kontakty, ma swój krąg przyjaciół. Cechuje go takt i kultura osobista. Jest słowny i punktualny, szanuje czas swój i cudzy. Dobrze współpracuje w grupie. Potrafi przedstawiać swoje poglądy i słuchać zdania innych, umie cierpliwie poszukiwać rozwiązań kompromisowych i podporządkować się woli większości w sprawach niesprzecznych z zasadami etyki. Radzi sobie w sytuacjach konfliktowych zarówno jako strona, jak też jako mediator.
- c) jest tolerancyjny. Akceptuje różnice między ludźmi jako coś naturalnego, a często - cennego. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji i odmienności kulturowych ludzi. Umie stopniować oceny moralne i dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych.
- d) jest ciekawy świata i ludzi. Ma określone zainteresowania, w których rozwoju wspomaga go wiedza uzyskana w Liceum. Poszukuje nowych obszarów dla swej aktywności, problemów do rozwiązywania, wyzwań, które dostarczyłyby mu nowych doświadczeń i które pozwoliłyby mu się sprawdzić. Potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować.
- e) komunikuje się bez problemu, trafnie dostosowuje do osoby odbiorcy treść i formę komunikatu werbalnego i pozawerbalnego. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi. Łatwo pozyskuje, przekształca i prezentuje informacje.
- f) swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy, jest w pełni kompetentny do samokształcenia się. W razie potrzeby potrafi zaprojektować złożone działania dobierając właściwe metody postępowania. Doświadczenia nabyte w szkole i poza nią umie właściwie wykorzystać w życiu.
- g) jest rozważny. Z dystansem podchodzi do uzyskanych informacji i potrafi je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy. Potrafi przewidzieć zagrożenia także w sytuacjach wcześniej nieznanych i modyfikuje swoje zachowania w ich przewidywaniu. Umie dostosować się do nowej sytuacji i podjąć w niej właściwe działania.
- h) jest odpowiedzialny. Zdaje sobie sprawę z możliwych następstw różnych działań. Umie podejmować działania korzystne dla siebie i nienarządzające innym. Gotów jest ponieść odpowiedzialność za swoje postępowanie i podjęte decyzje, potrafi przyznać się do błędu, wykazuje odwagę cywilną. W działaniu zbiorowym wykazuje poczucie odpowiedzialności za efekty pracy grupy.

VI. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Zadania	Termin	Środki i czas	Osoby odpowiedzialne	Kryteria sukcesu
Diagnoza wstępna znajomości przestrzegania norm postępowania obowiązujących w szkole (odpowiedzialność, zdyscyplinowanie) i norm obowiązujących w życiu społecznym (kultura osobista).	X 2010	Czas na przygotowanie i podsumowanie ankiety; przeprowadzenie – 1 godzina lekcyjna	Przygotowanie ankiety: pedagog szkolny Przeprowadzenie badań: wychowawcy	Zebrany materiał pozwoli wychowawcom określić potrzeby klasy w zakresie wychowania oraz warunki pracy wychowawczej.
Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły oraz pozostałą dokumentacją. Opracowanie klasowych planów pracy wychowawczej.	IX 2010 oraz II 2011	1 godzina lekcyjna 1 godzina konsultacji z zespołem klasowym	Wychowawcy klas Wychowawcy klas	Znajomość konsekwencji zachowań pozytywnych i negatywnych. Znajomość zamierzeń wychowawczych.
Zajęcia na temat korzyści wynikających z faktu posiadania wysokiego poziomu kultury osobistej.	IX /X 2010	1 godzina lekcyjna	Wychowawcy klas	Znajomość życiowej “przydatności” wysokiego poziomu kultury
Opracowanie i zaprezentowanie w gabinetach kontraktu klasowego (wewnątrzszkolne ustalenia dotyczące zachowania).	IX /X 2010	1 godzina lekcyjna	Wychowawcy klas z pedagogiem szkolnym	Znajomość zasad zachowania się na lekcjach. Możliwość odwołania się podczas lekcji do kontraktu.
Diagnoza stosunków i ról pełnionych przez uczniów w klasie z wykorzystaniem socjotechnik.	X 2010	1 godzina lekcyjna	Wychowawcy klas z pedagogiem	Lepsze poznanie klasy, możliwość podjęcia odpowiednich działań
Zajęcia metodą metaplanu z postawionym problemem: “Dlaczego nasza klasa ...(zjawisko negatywne, np. nie jest zgrana ??)?	W ramach potrzeb wciągu roku szkolnego	1 godzina lekcyjna	Wychowawcy klas	Uczniowie uświadamiają sobie konieczność respektowania norm zachowań w małej grupie społecznej i w życiu społecznym
Przeprowadzenie programu edukacyjnego z zakresu wychowania do życia w rodzinie z elementami profilaktyki uzależnień oraz z zakresu świadomego odbioru informacji płynących z mass-mediów i ich wpływu na system wartości.	IX 2010/VI 2011	14 godzin lekcyjnych w każdej klasie	p. D. Zimoch	Wykształcenie świadomości własnej seksualności oraz odporności na negatywne wpływy.

Przygotowanie zadań i obowiązków społeczności lokalnych	Cały rok	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	Aktywna działalność Samorządu Uczniowskiego, Działalność Klubu Europejskiego, Działalność szkolnego Wolontariatu, Działalność klubu PCK Współpraca z Caritasem
Zorganizowanie konkursu międzyklasowego dotyczącego znajomości zasad savoir-vivre.	III 2011	2 godziny lekcyjne; przygotowanie, przeprowadzenie oraz sprawdzenie testu	Wychowawcy klas Samorząd Uczniowski Koordynacja: zespół wychowawczy z pedagogiem	Ugruntowanie wiedzy na temat dobrego wychowania.
Kształtowanie postaw patriotycznych, obchody świąt państwowych, imprez okolicznościowych i związanych z tradycją szkoły.	Według kalendarza imprez: - uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, - Dzień Patrona Szkoły, - wybory do Samorządu Uczniowskiego, - Dzień Edukacji Narodowej, - Święto Odzyskania Niepodległości, - Wigilie klasowe, - studniówka, - uroczyste zakończenie roku szkolnego, - inne święta	Czas na przygotowanie programów obchodów.	Wychowawcy oraz osoby odpowiedzialne wyznaczone według kalendarza imprez. Samorząd Szkolny	Kształtowanie umiejętności organizacyjnych oraz poszanowania tradycji.
Promowanie zainteresowań przedmiotowych młodzieży – mobilizowanie do udziału w konkursach i olimpiadach. Pomoc w przygotowaniach.	Od IX 2010 do VI 2011	Czas przed terminem rozpoczęcia olimpiady	Nauczyciele przedmiotów	Zgłoszenie i udział uczniów w konkursach i olimpiadach.
Prowadzenie gabloty szkolnej	Od IX 2010	Czas na	p. B. Janowski	Zapoznanie uczniów z wydarzeniami

zawierającej aktualności i wydarzenia sportowe.	do VI 2011	przygotowanie informacji	p. R. Abramczyk	sportowymi z życia szkoły i innymi.
Edukacja czytelnicza, gromadzenie i udostępnianie materiałów dydaktycznych. Prowadzenie strony internetowej szkoły	Od IX 2010 Do VI 2011	Czas pracy nauczyciela bibliotekarza	p. A. Bielińska p. R. Gorockiewicz	Rozwój intelektualny. Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji.
Zorganizowanie kiermaszu podręczników szkolnych.	IX/2010, VI 2011	Czas na prowadzenie kiermaszu	Opiekun Samorządu Szkolnego wraz z pedagogiem szkolnym	Zaopatrzenie młodzieży w podręczniki na rok następny.
Troska o czystość szkoły i jej otoczenia Udział w akcji Sprzątanie świata	Od IX 2010 Do VI 2011	Czas na porządkowanie otoczenia	Wychowawcy klas oraz Samorząd Szkolny	Wyrobienie nawyku dbania o dobro społeczne.
Umieszczenie informacji na temat ofert pomocy w nauce ze strony szkoły w gablocie i na stronie internetowej.	X 2010 II 2011	Czas na zebranie informacji i ofert; Zamieszczenie informacji.	Opiekun Samorządu Szkolnego wraz z pedagogiem szkolnym i wychowawcami klas	Umożliwienie pomocy w nauce dla uczniów z problemami edukacyjnymi.
Ustalenie stałych terminów spotkań z nauczycielami przedmiotów i zamieszczenie terminarza spotkań w gablocie szkolnej i na stronie internetowej	IX 2010	Czas na zebranie informacji od nauczycieli	Dyrekcja szkoły	Umożliwienie dobrego kontaktu nauczycieli z rodzicami.
Edukacja kulturalna	Cały rok szkolny	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	- uczestnictwo w życiu kulturalnym środowiska - udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, - wycieczki do kina, teatru, muzeum, - zagraniczne wymiany uczniów, - działalność teatru szkolnego „AVIS” - spotkania z przedstawicielami kultury – współpraca z Biblioteką Miejską
Edukacja ekologiczna	Cały rok szkolny	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	- konkursy o tematyce ekologicznej, - udział w dniach sprzątania świata, - wycieczki krajoznawcze,
Edukacja zdrowotna	Cały rok szkolny	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	Realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”
Kontrolowanie pomieszczeń szkolnych oraz terenów wokół szkoły w	Od IX 2010 Do VI 2011	Czas zajęć lekcyjnych	Nauczyciele w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.	Zmniejszenie zjawiska nie uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych

godzinach pracy szkoły.			Dyrekcja i pozostali pracownicy szkoły.	bez uzasadnienia.
Apele porządkowe o charakterze informacyjnym, w tym dotyczące kar i nagród.	Według potrzeb Od IX 2010 Do VI 2011	Czas na przeprowadzenie apeli	Dyrekcja we współpracy z nauczycielami	Informowanie o zmianach oraz przyznanych nagrodach i karach.
Prezentacja osiągnięć edukacyjnych i artystycznych uczniów	Na bieżąco, W razie potrzeby Od X 2010 Do VI 2011	Czas na zaprezentowanie osiągnięć, wywieszenie informacji, poprowadzenie wystaw	Nauczyciele przedmiotowi oraz opiekunowie kół zainteresowań	Nagrodzenie aktywności, dbałości o rozwój zainteresowań, premiowanie wkładu w pracę nad sobą. Obcowanie z kulturą artystyczną.

VII. Metody ewaluacji i zasady monitorowania efektywności programu

Metoda	Czas i miejsce	Odpowiedzialni
1. Podsumowanie prac szkolnych kół zainteresowań i organizacji działających w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie kół i organizacji • gabloty na korytarzu • koniec roku szkolnego 	Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji działających w szkole
2. Prezentacje twórczości artystycznej i literackiej	<ul style="list-style-type: none"> • gablota, występy uczniów • prezentacja na bieżąco 	Nauczyciele przedmiotów
3. Prezentacje osiągnięć sportowych	<ul style="list-style-type: none"> • gablota, apel na zakończenie roku szkolnego 	Nauczyciele wychowania fizycznego
4. Prezentacja osiągnięć uczestników olimpiad przedmiotowych i konkursów	<ul style="list-style-type: none"> • gablota • apel na zakończenie roku szkolnego 	Nauczyciele przedmiotowi
5. Raport na temat realizacji zadań wychowawczych – wskaźniki ilościowe (spadek lub wzrost liczby problemów wychowawczych)	<ul style="list-style-type: none"> • posiedzenie Rady Pedagogicznej podsumowujące semestr I i semestr II 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny
6. Sprawozdania z działalności pedagoga szkolnego biblioteki szkolnej pracowni internetowej Samorządu Szkolnego Rady Rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • śródroczne oraz końcowe posiedzenie Rady Pedagogicznej 	Pedagog szkolny p. A. Bielińska p. L. Pańczak przedst. Samorządu Szkolnego przedst. Rady Rodziców

Współpraca z rodzicami

Zadania	Sposoby realizacji	Czas	Osoby odpowiedzialne	Efekty
Diagnoza wstępna oczekiwań rodziców dotyczących wzajemnej współpracy	Ankieta lub wywiad na zebraniu rodziców	IX 2010	Wychowawcy klas	Ustalenie kierunków i form współpracy, Włączenie rodziców do współpracy
Kontakt rodziców ze szkołą	Wywiady – omawianie spraw organizacyjnych, przekazywanie informacji, zasięganie opinii rodziców	Według terminarza	Wychowawcy klas	Włączenie rodziców do współpracy w zakresie problemów edukacyjnych i wychowawczych oraz funkcjonowania szkoły
	Spotkania ze specjalistami oraz rozmowy indywidualne	W miarę potrzeb	Pedagog szkolny oraz wychowawcy klas	Pedagogizacja rodziców oraz wspólne rozwiązywanie problemów
	Konsultacje z nauczycielami przedmiotowymi	Według terminarza	Nauczyciele	Rozwiązywanie problemów edukacyjnych
Uczestnictwo rodziców w imprezach szkolnych, apelach, wycieczkach	Planowanie, organizowanie i uczestnictwo	Według terminarza imprez	Wychowawcy klas	Integracja młodzieży z rodzicami. Należyta organizacja.
Odrębne ustalone zadania Rady Rodziców	Według zasad pracy Rady Rodziców	Według potrzeb	Dyrekcja	Polepszenie jakości pracy szkoły

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Zadania	Sposoby realizacji	Czas	Osoby odpowiedzialne	Efekty
Współpraca z uczelniami wyższymi w ramach orientacji zawodowej maturzystów	Wizyty doradców zawodowych i przedstawicieli wyższych uczelni, "Drzwi Otwarte"	Według potrzeb i ustaleń uczelni	Doradca zawodowy, Dyrekcja	Pomoc w doborze kierunku dalszego kształcenia
Współpraca z kinem „ODRA”, Teatrem Lubuskim, NDK <ul style="list-style-type: none"> • Spektakle • Konkursy recytatorskie • Występy artystów etc. 	Spektakle, konkursy	Według terminarza imprez kulturalnych danych placówek	Nauczyciele poloniści	Obcowanie ze sztuką i kulturą
Współpraca z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną <ul style="list-style-type: none"> • badania w ramach orientacji zawodowej • opieka psychologiczna • pomoc w diagnozowaniu mikrodefektów 	Diagnozowanie indywidualne; Spotkania z psychologiem	Według potrzeb	Pedagog szkolny	Pomoc psychologiczna uczniom
Współpraca z policją i sądem (Wydział ds. nieletnich) <ul style="list-style-type: none"> • profilaktyka konfliktów z prawem 	Prelekcje, interwencje	Według potrzeb	Pedagog szkolny	Zapobieganie niepowodzeniom i niedostosowaniu społecznemu
Imprezy międzyszkolne organizowane przez Powiat Nowosolski	Rozgrywki międzyszkolne, Nowosolada	Według terminarza spotkań	Nauczyciele WF	Rozwój zainteresowań sportowych. Praca nad osiągnięciami sportowymi uczniów.
Współpraca z MOSiR <ul style="list-style-type: none"> • oferta zajęć popołudniowych 	Zajęcia popołudniowe	Według terminarza ofert	Nauczyciele WF	Zorganizowanie czasu wolnego
Oferta spotkań religijnych zaproponowana przez Kościół	Spotkania, rekolekcje, Msze Święte	Według terminarza spotkań	Katecheci wraz z duchownymi	Rozwój w wymiarze duchowym
Współpraca z czasopismami lokalnymi	Publikacja artykułów uczniów	Według potrzeb	Opiekun medialny szkoły	Rozwój i prezentacja zdolności publicystycznych uczniów

Współpraca z Urzędem Miasta i Starostwem Powiatowym	Wizyty w urzędach, kontakt telefoniczny	Według potrzeb	Dyrekcja Pedagog szkolny Opiekun Samorządu Szkolnego	Pomoc w organizowaniu imprez szkolnych
Współpraca z TPD, Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej	Wizyty w wymienionych instytucjach oraz kontakt telefoniczny	Według potrzeb	Pedagog szkolny	Pomoc uczniom z problemami w szkole i w domu oraz ich rodzinom
Współpraca z Biblioteką Miejską	Wykłady, odczyty i in.	Według terminarza	Dyrekcja szkoły, pedagog	Rozwój intelektualny